

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In quâ tractatur de Augustissimo Eucharistiæ Sacramento, ac Sacrificio
Missæ, ...

Bosco, Jean a

Lovanii, 1667

Concl. VI. Conscius sibi peccati mortalis non potest communicare sine
prævia Confessione ad implendum præceptum Communionis Paschalis:
neque Sacerdos sic celebrare (nisi ratione officii obligetur) ut ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73377](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73377)

Si Sacerdos post consecrationem factam recedat excommunicationis, indubitatum siquidem est profecti posse, imò debere sacrificium complere per consumptionem hostiæ oblatae.

Si ergo à me queritur, quanta debeat esse necessitas, ut excommunicatus, antequam à censura liberetur, possit communicare? Respondeo, illam sufficere, quæ sufficit ad communicandum absque Confessione, si non esset excommunicatus. Ratio patebit ex his, quæ mox subjicior.

Vasquez disp. 208. n. 13. sic scribit: Scio S. Thomam q. 83. art. 6. ad Secundum asserere, cum Sacerdos recordaretur saltem excommunicationis, & quòd aliquid comedisset, tutius fore Missam ceptam relinquere; id quod de casu, in quo recordaretur peccati, non dicit. Ego tamen nullam inter illa tria differentiam video: quin imò cum præceptum jejunii sit humanum, præmittendi autem Confessionem sit divinum, major videbatur ratio, ut ob memoriam peccati, quam ob memoriam violati jejunii Sacerdos à cepto desisteret. Hæc Vasquez.

Ratio ergo responsionis est; quia præceptum præmittendi Confessionem, secundum probabilem sententiam, est divinum, non communicandi autem ante absolutionem ab excommunicatione, humanum. Casus sit iste; v. g. Petrus mandat Joanni occidere Franciscum Sacerdotem procul absentem; ivit Joannes executurus mandatum; interim dum is pergit, Petrus poenitentiam ductus ante executionem mandati confitetur, & absolvitur à peccato. Ecce jam Petrus ab omni culpa mundatus, in puncto, quo Joannes ignorans poenitentiam Petri exequitur mandatum, incurrit excommunicationem existens in gratia. In hoc, dico, casu, necessitas, quæ excusaret à præcepto Confessionis, eadem excusaret à præcepto non communicandi ante absolutionem ab excommunicatione.

Sed numquid talis necessitas, obligatio communicandi in Paschate, vel audiendi Sacrum in die Dominico, vel Festo? A multis dubitatur: mea quidem sententia est:

CONCLUSIO VI.

Conscius sibi peccati mortalis non potest communicare sine prævia Confessione ad implendum præceptum Communionis Paschalis: neque Sacerdos sic celebrare (nisi ratione officii obligetur) ut ipse, aut alius audiat Sacrum in die Dominico, aut Festo.

Contrarium primæ partis docent multi apud Dignam 4. p. tract. 4. resol. 96. & p. 5.

tract. 13. resol. 63. quos sequitur Cardinalis Lugo disp. 14. n. 116. Quia, inquit, præceptum illud Ecclesiæ de Communione, non est purè Ecclesiasticum, sed est præceptum divinum determinatum ab Ecclesia quoad tempus; quare sicut urgente præcepto divino Viatici sumendi, noluit Deus obligare ad Confessionem præmittendam, si non est copia Confessarii: sic urgente præcepto divino Communionis extra mortis articulum, idem credi potest.

Respondeo, Communionem in articulo mortis non posse differri, ut patet. De Communionem autem Paschali, in ipso capite: Omnis utriusque sexus de Poenit. & remiss. ubi præcipitur, simul statuitur penes arbitrium proprii Sacerdotis, an poenitens ad tempus ab illa abstinere. Vide dicta sect. præced. concl. 4. Quidni ergo debeat ad tempus abstinere, ubi occurrit aliquod præceptum, fortè etiam divinum, aliàs non servandum? Et verò quis potest dicere, eandem esse necessitatem Communionis in articulo mortis, & extra? Ergo credi potest Deum vel Ecclesiam voluisse obligare ad Confessionem extra articulum mortis, etsi noluerit obligare in articulo mortis.

Ex quo patet ratio Conclusionis, quam tenent multi apud Dianam supra, & probabilem dicit Dicastillo disp. 9. n. 97. Redditurque verisimilior, si verum est, præceptum Communionis Paschalis esse merè Ecclesiasticum, ut supra docuimus sect. 8. concl. 7. præceptum autem Confessionis, ut communius dicitur, divinum.

Sed dicet aliquis, ut impleam præceptum annuæ Confessionis, possum facere Confessionem materialiter non integram: ergo similiter ut impleam præceptum Communionis Paschalis, possum communicare non præmissâ Confessione.

Respondeo primò Negando Antecedens, si brevè post possis habere Confessarium, cui integrè confitearis.

Respondeo secundò Negando Consequentiam. Disparitas est; quòd præceptum Confessionis annuæ, utpote, secundum communè sententiam, determinatio præcepti divini, multò arctius obliget, quam præceptum Communionis Paschalis, cujus adimpletio, ut jam jam diximus, ex consilio proprii Sacerdotis ob aliquam rationabilem causam ad tempus potest differri: nihil autem tale dicitur in illo capite: Omnis utriusque sexus de Confessione. Accedit, quòd præceptum Confessionis integrè multò plures patiatur exceptiones, quam præceptum præmittendi Confessionem Communioni.

Rogas quid dicendum sit de Communionem debita ex voto? Responso plana est ex jam dictis, nempe non licere ob eam solam causam absque Confessione communicare, si aliunde cesset periculum notæ aut infamiæ, quod etiam in priori casu subintelligendum est. Ita nobiscum docet Lugo supra nu. 117. Alioquin, inquit, semper possent omnes communicare absque Confessione.

R r

Secundum aliquos nec est in Communionis Paschalis exculat a Confessione. Diana Lugo

Rejicitur eorum fundamentum.

Opposita sententia est probabilis. Dicastillo.

56. Objectio.

Solvitur primo.

Solvitur secundo.

57. Communio debita ex voto non excusat.

Vasquez.

D. Thomam.

54. Necessitas est exculat a præcepto Confessionis, etiam exculat a præcepto non communicandi ante absolutionem ab excommunicatione.

55. Excommunicatus non potest celebrare, nisi ratione officii obligetur.

55.

fessione: possent enim vivere Communionem hodiernam, & crastinam, & quotidianam.

Et idem inconveniens putat sequi, si præceptum merè humanum excusaret. Posset enim Superior præcipere ejusmodi Communionem, & hoc modo reddere necessariam Communionem absque Confessione. Fatendum ergo est votum, aut præceptum humanum debere intelligi de Communione, quæ aliunde non opponitur modo debito ex præcepto divino. Ex quo patet, quid dicturus fuisset de Communione Paschali, si existimasset illam debitam ex præcepto merè humano.

§ 8.
Probat
secunda
pars Con-
clusi.

Credo, jam quilibet videt rationem secundæ partis Conclusionis; siquidem auditio Sacri, sive propria, sive aliena, solum est juris Ecclesiastici, à qua propter multas alias rationes excusatur.

Enim verò sicuti aliis non debeo subministrare pisces, ut possint jejunare, ita nec Missam, ut adimpleant præceptum Ecclesiasticum auditio- nis Missæ diebus Dominicis aut Festivis.

Objectio.

Contra: ergo quemadmodum mihi ipsi debeo subministrare pisces, ut possim jejunare, ita etiam, si Sacerdos sum, celebrare, ut ego ipse audiam Sacrum, ad quod obligor. Respondeo Concedendo totum, nisi obstat aliud præceptum majus impossibile.

Solvitur.

Instabis; sed de hoc queritur. Queritur omnino, & unde quæso probatur præceptum audiendi Missam præponderare præcepto præmit- tendi Confessionem, & non magis è converso? Profectò constat apud omnes primum præceptum tantum esse Ecclesiasticum, cum tamen communior sententia doceat posterius esse di- vinum.

Major obli-
gatio est su-
mendæ Via-
ticum,
quam audi-
endi Mis-
sam.

Et verò licet in aliquo casu hoc præceptum divinum cedat præcepto humano, ut quando Sacerdos celebrat sine prævia Confessione ad dandum Viaticum, quod secundum nostra prin- cipia est juris dumtaxat humani, supposito quòd infirmus antea aliquando communicaverit; unde firmiter colligere possum, etiam cedere præcepto audiendi Missam? Herculè nemo sanæ mentis dubitare potest, longè majorem esse necessitatem accipiendi Viaticum, quam audiendi Sacrum.

An fortè putas quòd Sacerdos possit non je- junus celebrare, ut ipse, vel alius audiat Sacrum in die Festo, sicut potest celebrare, ut ipse, & for- tè alius accipiat Viaticum? Nullus hætenus id asseruit: ergo nec nos asseramus; sed potius sic- ut hoc non licet, ita nec illud, ad quod confir- mandum adducitur.

§ 9.
Suarez.
Lugo.

Unde sententiam nostram docet Suarius disp. 67. sect. 4. §. Sed quæret aliquis, & §. Maior difficultas est, quem sequitur Lugo supra n. 114. quamvis contraria opinio, quam multi tenent apud Dianam parte 2. tract. de celebratione Missarum resol. 63. non sit improbabilis: præ- fertim quando Sacerdos est Parochus, vel Ca- pellanus, qui ratione officii sui, vel stipendii, obligatur populo inservire: nam hoc ipsum

Diana.
Oppositum
Conclusi.
non est im-
probabile.

præcisè censetur satis grave incommodum, pri- vare populum, cui ex obligatione naturali te- netur prospicere auditione & fructu Sacramenti; quocirca perinde est sive sit dies Festus, sive fe- rialis, dummodò verè teneatur ex iustitia cele- brare.

Immo ad hunc præcipuè casum videtur Tridentinum alludere sess. 13. cap. 7. quando dicit: *Quòd si necessitate urgente, Sacerdos absque prævia confessione celebraverit &c.*

Ubi nota ly *Necessitate urgente*, ex quo deducit Suarius supra, hos & similes casus non continere sufficientem causam; v. g. si quis habeat con- suetudinem frequenter communicandi, & ne- cesse sit illam interrompere; vel si ita se sentiat dispositum, & ad Communionem affectum, ut probabiliter magnum fructum speret se conse- cuturum ex Communione; vel si occurrat dies solemnissimus, ut dies Natalis Domini, vel si necesse sit Sacrum facere pro anima purgatorii, quæ suffragiis indigere probabiliter existima- tur, Nam cum Tridentinum (inquit ille Au- thor) dicit, *Necessitate urgente*, non sola com- moditas spectanda est, sed vera necessitas.

Nihilominus & illos casus aliqui admittunt teste Suario supra. Aversa de hoc Sacramento q. 8. sect. 6. vanos censet & rejiciendos. Negat quoque sufficere indigentiam propriæ sustentationis, ut Capellanus (aliàs non deputatus ut populus Missam audiat in die Festo) possit ce- lebrare. Ego autem video aliquam posse oc- currere indigentiam, quæ rationabiliter excuset; quamlibet autem, vel minimam esse talem, non facile admifero.

Ecce quanta incertitudo & varietas judicio- rum hominum. Unde putas, nisi quia lumen, quod ante peccatum originale erat in homine, per illud peccatum factum est quasi tenebræ? Hinc admonemur à Deo petere sapientiam, qui dat omnibus affluenter, utique iis omnibus, qui sic petunt, quomodo, & quantum res tanta petenda est. Et quoniam sæpius in petitione defici- mus, sæpius etiam contingit ut bonum malum, & malum bonum dicamus.

Interim peccati reum teneri quemquam, quia non fecit quòd facere non potuit, summa iniquitas & in- sania est, ait D. Aug. lib. 1. Retract. c. 15. Quid igitur? Non imputatur homini, quòd non ob- temperet, quando prudenter judicat non esse ob- temperandum; vel quòd obtemperet, quando prudenter judicat esse obtemperandum; licet fortè materialiter erret, malum reputans bo- num, & bonum malum.

Hinc prudenti judicio relinquitur, quanta re- quiratur distantia loci, ut censetur poenitentem carere Confessario. Illa indubiè sufficit, ex qua sequitur grave incommodum proprium, vel distantia majus incommodum sequi, quam alteri ex distantia majori, & ideo nequit cerè in par- ticulari illa distantia determinari.

Petes

Peres pro fine; An qui prius confessus fuerat, & postea recordatur peccati, quod in Confessione oblitus omiserat, per se loquendo, teneatur illud confiteri ante Communionem? Affirmant communiter Doctores; equidem non evidenter probatur ex ratione, aut verbis legis. Dico igitur:

CONCLUSIO VII.

Qui omisit inculpabiliter in Confessione aliquod mortale, teneatur ad iteratam Confessionem; sed quod ante proximam Communionem non facile evinces.

Confessario id aperire, antequam communicet. Hactenus Henriquez.

Dixi autem, videtur docere, quia verba obseura sunt, & (si credimus Cardinali supra, & Reginaldo lib. 29. n. 105.) non concedunt licentiam generalem omittendi novam Confessionem ante Communionem, eò quod jam sit homo probatus per Confessionem; sed particularem tantum illi, qui accessit ad altare ob vitandam irreverentiam, quæ erga Sacramentum ipsum committeretur, recedendo indecenter coram aliis, quando ipsum administratur. Paret ex verbis posterioribus: *Pœnitens tamen* &c. quibus significat, si memoria peccati occurrat, antequam accedat ad altare, debere omnino quæri Confessarium.

Quidquid sit de mente istius Auctoris, ex ipsius verbis accipio rationem pro generali licentia; hanc nimirum: ille dignè communicat, qui accedit iustus & probatus per Confessionem. Ubi enim aliud requiritur ab Apostolo?

Quocirca ad rationem communis sententiæ, Respondeo: nusquam gentium scriptum invenitur, omnia peccata mortalia esse confitenda; sed tantum esse confitendum illi, qui habet conscientiam peccati mortalis. Verba Tridentini sunt clara: *Et ne tantum Sacramentum* (inquit sess. 13. can. 11.) *indigne, atque ideo in mortem & condemnationem sumatur, statuit atque declarat ipsa sancta Synodus, illis, quos conscientia peccati mortalis gravat, quantumcumque etiam se contritos existiment, habitâ copâ Confessoris, necessario præmittendam esse Confessionem sacramentalem.* Non dicit, omnium peccatorum, ut alii volunt; sed simpliciter, *Confessionem*, sive unius, sive omnium. Enimverò qui alicujus Confessionem præmisit, non habet amplius conscientiam peccati mortalis non remissi, saltem indirectè per Confessionem.

Nec movearis, quia dicitur: *Quantumcumque se contritos existiment.* Etenim vel ex hoc solo patet Concilium non loqui de illis, quibus per absolutionem remissa sunt omnia peccata, estò indirectè tantum; quippe ad istam indirectam remissionem non requiritur contritio. Quos ergo intelligit? Respondeo; qui per meram contritionem sine ullo Sacramento sunt iustificati.

Colligo ex fine legis, qui est certus status gratiæ, quantum possibile est secundum humanam diligentiam. Quis autem ambigat indirectè absolutum à peccatis commissis, certiorum esse de sua justificatione, quàm contritum tantum: imò tam certum quàm directè absolutum ab omnibus peccatis confessis?

Sed contrà, qui per revelationem divinam sciret se esse iustum, adhuc deberet confiteri: ergo &c. Respondeo primò, unde constat? Siquidem cessante adæquato fine legis, etiam solum negativè in casu particulari, cessat ipsa lex: ut omittam quòd hic casus tanquam omnino

Lugo.

Reginaldus.

Ejus probatio.

63.

Respondetur ad rationem communis sententiæ

desumptam ex Tridentino.

64.

Obiectio solvitur primò.

61. Peccatum mortale ex oblivione, vel aliàs sine culpa non expressum in Confessione, aliquando debere exprimi, ut directè absolvatur, fuit hæcenus communis sententia, de qua ex professo in materia de Pœnitentiâ. Impræsentiarum eam suppono tanquam certam, & dubito tantum de tempore præcedente Communionem. Equidem pro illo esse obligationem probat communis consensus Doctorum, accedente consuetudine Ecclesiæ ita legem interpretante.

Reddi potest ratio à priori inquit Lugo disp. 14. n. 127. Quia præceptum non est confitendi utcumque, sed confitendi omnia peccata ante Communionem; hoc autem non impletur, nisi illud aliud peccatum deferatur ad iudicem ante Communionem.

Probat à simili in præcepto Confessionis in articulo mortis, quod similiter obligat ad confitenda omnia peccata. Unde licet aliquis confessus sit omnia, quorum recordabatur, & absolutus jam sit, si tamen postea recorderet alterius peccati, debet iterum confiteri singula prout memoriæ occurrunt, antequam moriatur; quia debet ante mortem omnia dicere integre. Similiter ergo cum sit præceptum omnia confitendi ante Communionem, debent omnia dici prout in memoriam redeunt ante Communionem. Hæc ille.

62. Contrarium videtur docere Henriquez lib. 8. de Eucharistiâ cap. 46. §. 3. ubi sic scribit: Laicus verò, qui ad linteam altaris adstat paratus communicare cum aliis & Confessionem præmiserat, excusatur propter reverentiam Sacramenti, ne statim redeat ad Confessarium, ut directè absolvatur à peccato, cujus fuerat oblitus; etiam seclusâ notâ & scandalo; cum jam accedat iustus & probatus per Confessionem; expeditque communiter, ne Sacerdos ad altare audiat reconciliationem volentium communicare. Pœnitens tamen novi peccati memor, antequam ad altare accedat, teneatur quæsitio

Peccatum mortale ante Communionem exprimi debet.

Lugo. Lugo. Lugo.

Probat à simili.

62. contrarium videtur docere Henriquez.